

Sygn. akt VI Gz 3/17

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Małgorzata Bartczak – Sobierajska

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2017 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku M. B.

o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 18 listopada 2016 r., sygn. akt V GU 220/16

postanawia

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy w Toruniu zwolnił wnioskodawcę od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od wniosku o ogłoszenie upadłości w kwocie 30 zł (pkt 1. postanowienia) oraz oddalił wniosek wnioskodawcy o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (pkt 2. postanowienia). W uzasadnieniu wymienionego wyżej postanowienia Sąd Rejonowy stwierdził, że wniosek M. B. w zakresie dotyczącym zwolnienia od kosztów sądowych zasługiwał na uwzględnienie, przy czym należy mieć na względzie, iż jedynymi kosztami postępowania upadłościowego, których obowiązek uiszczenia zaktualizował się na tym etapie sprawy jest opłata od wniosku w wysokości 30 zł. Z tego względu w sentencji postanowienia określono, iż udzielone wnioskodawcy zwolnienie ogranicza się do tejże kwoty, a rozstrzygnięcie o ewentualnych dalszych kosztach należy obecnie uznać za przedwczesne.

Z kolei wniosek M. B. odnośnie ustanowienia pełnomocnika z urzędu Sąd Rejonowy uznał za bezzasadny, z uwagi na brak – w ocenie tego Sądu – zaistnienia przesłanki z art. 117 § 5 k.p.c. Jak zauważył Sąd meriti w dalszej części uzasadnienia, M. B. złożył wniosek o upadłość konsumencką w pełni realizujący ustawowe wymogi i zawierający rzeczowe wywody. Zdaniem Sądu Rejonowego, w tym stanie rzeczy trudno bynajmniej uznać wnioskodawcę za osobę nieporadną, zwłaszcza, że jak sam wskazał, celem przygotowania tegoż wniosku skorzystał z punktu nieodpłatnej pomocy prawnej.

Według Sądu I instancji, za ustanowieniem pełnomocnika z urzędu nie przemawia również charakter sprawy, ponieważ postępowanie dotyczące ogłoszenia upadłości konsumenckiej nie jest zbyt skomplikowane, zaś w przypadku braków formalnych pism procesowych dłużnik zostaje szczegółowo wezwany do ich uzupełnienia. Z tego względu, na obecnym etapie postępowania – w ocenie Sądu Rejonowego – nie zachodzi potrzeba udziału adwokata albo radcy prawnego. Konkluzji tej nie zmienia fakt, iż M. B. stwierdził, że nie pamięta dokładnie wszystkich ciążących na nim należności, albowiem trudno wskazać, w jaki sposób profesjonalny pełnomocnik mógłby okazać się w tym zakresie pomocny dla wnioskodawcy. Ponadto Sąd meriti podkreślił, iż w sytuacji, w której wnioskodawca nie będzie mógł

uzyskać potrzebnej dokumentacji, czynności w tym zakresie mogą zostać przedsięwzięte przez Sąd w trybie art. 248 § 1 k.p.c.

Powyższe postanowienie wnioskodawca zaskarżył w drodze zażalenia, w części dotyczącej odmowy ustanowienia pełnomocnika z urzędu. W zażaleniu skarżący zakwestionował stanowisko Sądu pierwszej instancji podnosząc w szczególności, iż jest nieporadny w tym znaczeniu, że nie potrafi działać sam, nie stać go na zapłatę wynagrodzenia prawnikowi, a darmowej pomocy prawnej nie może więcej otrzymać. Ponadto wskazał, że nie umie zebrać całego potrzebnego materiału i nie wie, jak go szukać. Nie wie także, jak zachować się na sali sądowej i kiedy zareagować na ważne kwestie. Podał również, że przerasta go podejmowanie działań i decyzji oraz, że nie potrafi odnaleźć się w ogromnej ilości dokumentów związanych z długami, których ciągle przybywa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Zgodnie z art. 117 § 1 k.p.c., strona zwolniona przez Sąd od kosztów sądowych w całości lub w części może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Natomiast po myśli art. 117 § 5 k.p.c., Sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Jak słusznie wskazuje się w doktrynie i orzecznictwie, z powyższego przepisu wynika, że ustanowienie pełnomocnika z urzędu jest uzależnione od istnienia dwóch przesłanek. Po pierwsze zdolności strony do samodzielnego występowania w procesie. Po drugie stopnia zawłości prawnej i faktycznej sprawy. Udział profesjonalnego pełnomocnika w sprawie Sąd może w szczególności uznać za uzasadniony, gdy strona wnosząca o jego ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych albo gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1964 r., II PZ 46/64, NP 1965, nr 5, s. 56).

Wnioskodawca nie wykazał, aby był osobą nieporadną, potrzebującą pomocy, ani że jego stan zdrowia uniemożliwia mu normalne funkcjonowanie, czy podejmowanie decyzji. Pisma dotychczas składane w sprawie przeczą twierdzeniom o nieporadności strony. Wnioskodawca w sposób zrozumiały, jasny oraz konsekwentny wyraża i argumentuje swoje stanowisko na piśmie, w tym również w treści zażalenia na zaskarżone postanowienie.

Słusznie także Sąd I instancji podkreślił w uzasadnieniu postanowienia z dnia 18 listopada 2016 r., iż postępowanie o ogłoszenie upadłości konsumenckiej nie należy do skomplikowanych, zaś nawet profesjonalny pełnomocnik nie wyręczy strony w ustaleniu wszystkich ciężących na niej zobowiązań. Rację ma Sąd meriti również co do tego, że w wypadku braków formalnych pism składanych przez wnioskodawcę w dalszym toku postępowania zastosowanie znajdują przepisy kodeksu postępowania cywilnego przewidujące procedurę wezwania do ich uzupełnienia (w sposób szczegółowy), zaś w braku możliwości pozyskania przez wnioskodawcę niezbędnej dokumentacji, czynności w tym zakresie mogą zostać podjęte przez Sąd w trybie art. 248 § 1 k.p.c.

W świetle powyższych okoliczności, obawy skarżącego co do tego, że nie poradzi on sobie z poprowadzeniem sprawy bez pomocy pełnomocnika z urzędu, są całkowicie nieuzasadnione.

Należy też podkreślić, iż brak środków finansowych na pokrycie kosztów wynagrodzenia pełnomocnika nie stanowi samodzielnej i wystarczającej przesłanki do ustanowienia dla strony pełnomocnika z urzędu. Możliwość ustanowienia pełnomocnika została bowiem ograniczona do wyjątkowych sytuacji, które zdaniem Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie nie zachodzą. Natomiast samo subiektywne przekonanie strony, że nie poradzi sobie w samodzielnym prowadzeniu procesu nie uzasadnia uwzględnienia jej wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 12.10.2012 r. w sprawie A Acz 672/12 – LEX 1220647).

Mając na uwadze powyższe, zasadnie Sąd Rejonowy oddalił wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W konsekwencji należało na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. i art. 35 p.u. oddalić zażalenie jako bezzasadne.

(...).

ZARZĄDZENIE

1. (...),

2. (...),

3. (...).

T. (...).

(...)

Z.

1. (...),

2. (...)

T. r.